

VILJAKAUPPA

13.2.2020

Hukka-Hanke Turku

Kasvun osaaja

Hankkija

HÄRKÄPAPU

- Hankkijalla tähän aiheeseen on nyt panostettu 14 vuotta.
- Vuodesta 2007 alkaen.
- Maaliskuussa 2008 Agrimarket-ketju lähti edistämään härkäpavun viljelyä siemenlisäyksiin Kontu-lajikkeella. Siemenviljely alkoi 2008 kesällä.
- Aloite tuli alun perin viljelijöiltä
  - Aarre Anttila & Tommi Weckström
  - He olivat viljelleet tuolloin härkäpapua 6-7 vuotta ja saaneet n. 3 t/ ha satoja

HÄRKÄPAPU

- Hankkija on suuri soijarouheen käyttäjä ja myös tuontivalkuaisen hinta oli kallistunut 2007 hinnannousujen aikana voimakkaasti.
- Herneen viljely rehuksi ei ollut yleistynyt.
  - Tukikasvi? - sadon epävarmuus -
= pienet määrät tarpeisiin nähden
- Härkäpapu oli varteenotettavin uusi kasvi tässä vaiheessa
  - Viljelyvarmuus
  - Panos/ tuotossuhde: kohtuullinen katetuotto
  - Sopii lihasian ruokintaan
  - Hankkijan oman siementuotannon ansiosta nopeahko viljelyalan kasvattaminen ja päätöksenteko oli mahdollista

HÄRKÄPAPU

- Ajatuksissa oli kasvattaa käyttöä voimakkaasti. Jälkikäteen voi sanoa että ei se heti mennyt aivan niin kuin suunniteltiin, mutta jo 2010 papua käytettiin merkittäviä määriä ja siitä lähtien käyttöä on lisätty joka vuosi.
- Suurempi loikka tapahtui 2016 ja tänä päivänä on päästy suunniteltuihin käyttömääriin ja sopimusviljely-aloihin.
- Härkäpapu on nyt merkittävä raaka-aine rehuteollisuudelle.
- **Kasviperäinen valkuainen tärkein**
  - Kotimaisen viljan valkuainen tietenkin tärkein !!
  - Soijarouhe 46-50% valk.
  - Rypsirouhe tai -puriste 32-34% valk.
  - Härkäpapu 30% valk.
  - Auringonkukkarouhe tai -puriste (käyttö kasvanut, mutta pientä Suomessa, S.riski)
  - Etanolirankki (Ruotsista, ei suuri merkitys)
  - Perunaproteiini, maissigluteeni,... (erikoistarkoituksiin, kalliita)

YHTEENVETO: HÄRKÄPAPU TUONTIVALUKUAISEN KORVAAJANA

- Vanha perinteinen viljelykasvi Suomessa löytänyt uuden ”markkinaraon”. Valkuaisomavaraisuuden nopeaan nostoon paras kasvi tällä hetkellä
- Teollinen käyttö aloitettiin lihasikojen rehuista, mutta tänä päivänä on käyttö laajaa myös nauta- ja siipikarjan ruokinnassa. Viimeisenä lanseerasimme hevosrehun.
- Käyttömahdollisuudet kasvavat jatkossa edelleen kun uusia haitta-aineettomia lajikkeita saadaan markkinoille.
- **Hankkija on antanut 14 v aikana härkävavulle:**
  - Kanavan rehuteollisuuden raaka-aineeksi, markkinahinnan kaikissa olosuhteissa,
  - Mahdollisuuden kasvattaa valkuaisomavaraisuuttamme ja yhden uuden kannattavan vaihtoehdon viljanviljelylle
- Olemme jatkossakin eturintamassa kehittämässä kotimaisten valkuaiskasvien viljelyä. Uusia vaihtoehtoja kartoitetaan kaiken aikaa.

RACING

TILALLA VILJELYN KANNATTAVUUS TULEE MONESTA ASIASTA

- Tilalla valkuaiskasvit lisäävät viljelyn monipuolisuutta.
- Ne parantavat maan luontaista typpivarantoa ja katkaisevat yksipuolisen viljaviljelyn tautiriskejä.
- Lisäksi nykyinen tukijärjestelmä kannustaa viljelemään laajalti myös palko- ja nurmikasveja osana tilan viljelykiertoa.
- Kokonaisuudessaan valkuaiskasvien viljelyn lisääntyminen on ehdottomasti positiivinen asia myös kotimaisen vilja- ja valkuaiskasvien kannalta

VALKUAISKASVEILLA ON KYSYNTÄÄ

- Valkuaiskasvien sopimustuotanto Hankkijan rehuteollisuuteen (herne ja härkäpapu)
- Toimitukset Hankkijan rehuteollisuuteen
- Nyt valkuaiskasveille 5 €/tn sopimuslisä ja 10 €/tn härkäpavun siemenen ostajalle

SADON HINNOITTELUUN ON TARJOLLA MONIPUOLISET VAIHTOEHDOT

- Sadon voit myydä ja hinnoitella monipuolisilla myyntisopimuksilla.
- Tilitys 14 vrk toimituksista = Hankkijan oma teollisuus sekä Suomen Viljavan varastot
- Erilaisia kauppatapoja voit käyttää osalle sadostasi ja muodostaa näin keskihintaa
  - **Osto päivän hintaan**
    - Toimitus seuraavan kuukauden aikana, maksu 14 pv toimituksesta.
  - **Termiini-sopimus tuleviin toimitusjaksoihin (myös tulevalle sadolle)**
    - Täysin rekkakuormin, toimitus tulevaisuudessa ja maksu toimituksesta 14 pv kuluttua.
  - **Basis-sopimus (hinta kytketään suoraan Matif pörssin futuuriin)**
    - Vehnällä 50 tn pörssierissä ja täysin rekkakuormin
    - Sopimukselle lukitaan hintaero/basis pörssihintaan (esim. vehnä nyt -10 eur syksylle -19)
    - Pörssihinnan kehitystä voi seurata itse ja lukita hinnan ilmoittamalla siitä Hankkijalle iltapäivällä työajan puitteissa.
  - **Varastointisopimus**
    - Hankkijan mahdollisen tarpeen mukaan, vilja jää tilan varastoon, mahdollinen varastokorvaus tilanteissa joissa odotetaan, maksu osalle oston jälkeen
  - **Ennakkomaksu ostosopimuksesta**
    - Euromääräinen osasuoritus korkoa vastaan ostosopimuksesta

MITÄ KUULUU HÄRKÄPAVULLE JA HERNEELLE

- Hankkija panostaa valkuaiskasvien käyttöön
- Lajikejalostuspuolella Danish Agro –ryhmittymä panostaa niin ikään herneeseen ja härkähapupuun - molemmilla omat pohjoisiin olosuhteisiin suunnatut jalostusohjelmat
- Hankkija tekee härkähapuvun ja herneen lajikkeiston osalta yhteistyötä kotimaisen jalostajan Borealin kanssa
- Lajikekehityksen näkökulmasta siis hyvää kuuluu – jalostukseen panostetaan

MITÄ UUSILTA HÄRKÄPAVUILTA HALUTAAN?

- Satoisuus
  - Siemen-, valkuais- ja säilörehusato
- Aikaisuus
  - Riittävä aikaisuus kohdealueelle Suomi
- Viljelyvarmuus
  - Laonkesto, tasainen kukinta, vähäinen variseminen

MITÄ UUSILTA HÄRKÄPAVUILTA HALUTAAN?

- Taudinkestävyys
  - Suklaalaikku
  - Härkäpavun lehtilaikku
  - Härkäpavun ruoste

MITÄ UUSILTA HÄRKÄPAVUILTA HALUTAAN?

- Laatuominaisuudet
  - Suhteellisen pieni siemen (kuivauskustannukset / kuivauksen onnistuminen)
  - Korkea valkuaispitoisuus
  - **Haitta-aineettomuus!**
    - Alhainen visiini-/konvisiinipitoisuus
    - Tanniinittomuus yksimahaisten ruokinnassa

HÄRKÄPAPULAJIKKEET HANKKIJAN VALIKOIMISSA KEVÄT 2020

- Sampo^{BOR}
  - Erittäin aikainen
  - Pieni siemen
  - Vahva varsi
  - Korkea proteiini
- Louhi^{BOR}
  - Suhteellisen aikainen
  - Satotykki
  - Suurempi siemenkoko
  - Vahva varsi

HERNEEN JA HÄRKÄPAVUN LAJIKKEISTO UUDISTUU!

- Kesällä 2020 siementuotannossa Hankkijalla:
  - 3 uutta hernelajiketta
  - 2 uutta härkäpapua
- Lajikeuutuudet syksyille 2020:
  - Härkäpapu:
    - Vire^{BOR} – ensimmäinen ns. haitta-aineeton härkäpapu!
    - Daisy – satoa + 40 % nykyiseen satotykkiin!
  - Herne:
    - Matilda^{BOR} – vihreäsiemeninen uutuuslajike kotimaiselta jalostajalta
    - Loviisa^{BOR} – keltasiemeninen kiinnostava kotimainen uutuus
    - Greenway – huippulajike & satotykki Nordic Seed:ltä!
- Hankkijalla lajikekehityksen kautta vahva panostus valkuaiskasveihin!

HERNEEN JA HÄRKÄPAVUN LAJIKEJALOSTUS

- Lajikejalostuksen näkökulmasta pieniä kasveja
- Pohjoisiin olosuhteisiin omat erityisvaatimuksensa:
  - Aikaisuus
  - Siemenen koko (pienisiemenisyys)
  - Taudinkestävyys
  - Päivänvalo / pitkän päivän vaikutus
- Lajikejalostajat herneellä ja härkäpavulla pohjoisiin olosuhteisiin:
  - **Nordic Seed / (DLA / Hankkija) uudet jalostusohjelmat!**
  - Boreal Kasvinjalostus

KIITOS MIELENKIINNOSTA

